

Vil du gjenopplives?

PODKAST

Årsakene kan blant annet være at leger syns slike forhåndssamtaler er ubehagelige, og at de frykter det skal være støtende og belastende for pasienten.

Så hva syns pasienten?

Pål Friis og Reidun Førde har derfor undersøkt om pasientene virkelig ønsker slike samtaler, hvordan de opplever dem, og hva de vil snakke om. 58 eldre pasienter ved en geriatrikisk sengepost ved Sørlandet sykehus i Kristiansand inngikk i studien, som er publisert i Tidsskriftet nr. 3/2015. Friis er spesialist i geriatri og overlege ved avdelingen, og gjennomførte selv alle samtalene. Til å hjelpe seg hadde han et skjema som er brukt i tilsvarende studier i utlandet. Samtalene tok om lag 20 minutter, og det viste seg at pasientene hadde mye på hjertet. Friis mener det særlig er verdt å merke seg pasientenes syn på informasjon og familieinvolvering.

- Pasientene var særlig opptatt av hvordan beslutninger om dem skulle skje. Det var ingen som ville at legen skulle bestemme for dem. Og så hadde de nokså klare meninger om familien: de fleste ville ha med noen i familien hvis de skulle få en viktig beskjed eller diskutere noe viktig i forhold til behandling. Men noen var veldig klare på at de ikke ville ha familien med, sier Friis.

Viktige beskjeder til legene

En del hadde helt klare beskjeder å gi: «Jeg vil ikke i respirator», «Jeg vil ikke opereres flere ganger», «Jeg vil ikke ha cellegift».

- Andre har beskjeder som «Jeg er 92 år, og det er ikke viktig for meg å leve lenge, men å ha det godt så lenge jeg er her.» Mange tenker på situasjonen med å være pleietrengende og dement, og sier «Hvis jeg blir så dement at jeg ikke kjenner mine egne igjen, så er ikke livsforlengende behandling av verdi for meg.», forteller Friis.

En positiv opplevelse

Legene som hadde utskrivningsansvaret for disse 58 pasientene spurte dem hvordan de hadde opplevd forhåndssamtalen. Nesten 80 % sa at det hadde vært en positiv opplevelse.

Også for Friis, som hadde alle samtalene, var opplevelsen positiv.

- Ja, det var fantastisk interessant. Det virket som det var så kjærkomment å få snakket om disse tingene. For veldig mange var dette en anledning til å snakke om noe som var viktig og som lå dem på hjertet, og det er tydelig at dette er ikke noe de nødvendigvis tar opp med familien. Så hvis ikke helsevesenet tar initiativ til det, blir det kanskje ikke snakket om. Mange ønsket å ta diskusjonen videre med sin familie. Som lege fikk jeg et interessant innblikk i hva folk ønsker, og rent menneskelig sett var det veldig hyggelige og positive samtaler.

Publisert: 2. november 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI:

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2020. Lastet ned fra tidsskriftet.no